

Finanțat de
Uniunea Europeană

ÎNGRIJIRI PALIATIVE

- Tatiana Mîinea , medic
- Keystone Moldova

16 ianuarie, 2026

Scopurile îngrijirii paliative:

Medicina paliativă este o abordare care îmbunătățește calitatea vieții pacienților și familiilor acestora atunci când se confruntă cu probleme asociate unei boli amenințătoare de viață prin evaluarea și tratamentul impecabil al durerii și al altor probleme fizice, psiho-sociale și spirituale.

- **Nevoi complexe, în ansamblu;**
- **Vizează pacientul, NU boala.**
- Rezultat → umanizarea actului medical

Termenul **Paliativ** provine din latinescul **Palium** / mască, acoperemînt

Mascarea efectelor bolii incurabile sau acoperemînt pentru cei suferinzi atunci cînd medicina curativă nu poate oferi vindecarea.

Obiectivele îngrijirii paliative

Tratamentul simptomatic

Combaterea suferinței

Ameliorarea calității
vieții, atât a pacientului
cât și a familiei sale ,
aceasta presupunând
acțiuni în 4 direcții :

fizic, emoțional,
spiritual, social

Scopurile îngrijirii paliative

- de a alina durerea și asigura controlul și a altor simptome
- de a maximaliza calitatea vieții
- de a asigura asistență psihologică și spirituală
- de a asigura susținerea familiei pe parcursul bolii și în perioada de doliu

Valori în Îngrijirea Paliativă

- Autonomia
- Demnitatea pacientului
- Relația dintre pacienți și personalul medical
- Calitatea vieții
- Poziția față de viață și moarte
- Comunicare
- Educația publicului
- Abordarea multiprofesională și interdisciplinară
- Durerea în perioada de doliu

CALITATEA VIEȚII

Domenii de bunăstare:
Siguranță/ sănătate /
respect/ realizare /
activism / Ingrijire și
afecțiune
/responsabilitate, valoriizare

O stare subiectivă de bine fizic
și emoțional

Nu doar absența bolii, ci și
abilitatea de acceptare a bolii

A fi capabil să vorbească
cu prieteni sau

A fi capabil să deguste un
fel de mâncare

Acele lucruri care sunt
importante pentru persoană

Individual

ă fi capabil să facă activități
zilnice curente

Să-și stabilească scopuri realiste

PRINCIPIILE ÎNGRIJIRII PALIATIVE(I)

Principiile ...

Îngrijire holistică în echipă interdisciplinară/ Întegrează în îngrijire aspectele psiho-emoționale, sociale și spirituale

Susține viața și consideră moartea ca pe un process firesc în evoluția vieții. Se concentrează pe CALITATEA, nu pe CANTITATEA vieții

Oferă un sistem de suport care îmbunătățește calitatea vieții pacientului.

Oferă sprijin familiei a face față problemelor pe parcursul bolii pacientului și după decesul acestuia pe parcursul în timpul bolii pacientului și după decesul acestuia

ABORDARE HOLISTICĂ

-
- vizează 4 grupe de probleme:

FIZICE

- simptome: durere, dispnee, greață, oboseală,...

PSIHO-EMOȚIONALE

- teamă, tristețe, griji, furie,...

SOCIALE

- probleme ale pacientului și familiei, hrana, locuința, integrare,....

SPIRITUALE

- întrebări despre sensul vieții, al suferinței, împăcarea,...

Simptome vizate de tratamentul paliativ

-
- durerea
 - dispneia
 - tusea
 - grețurile și vărsăturile
 - anorexia
 - ascita, pleurezia
 - diareia, constipația
 - escarele
 - convulsiile etc.

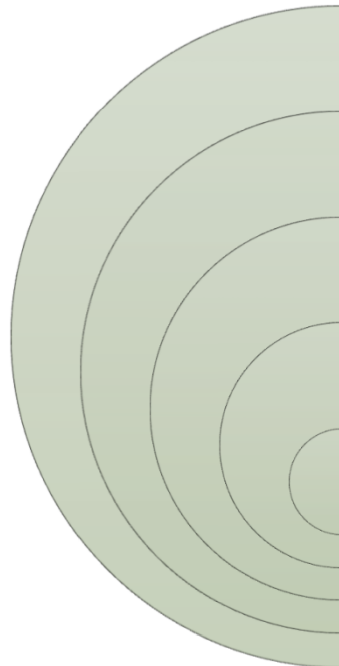
Beneficiarii

sunt adulții și copiii:

- *Orice pacient cu o boală cronică progresivă, incurabilă sau amenințătoare de viață*
- Copii sau adulți cu boli sau leziuni congenitale,
- Copiii sau adulții cu boli acute severe care amenință viața (traumatizme severe, leucemii acute, accidente vasculare),
- Copii sau adulți cu boli cronice progresive(cancer/stadiile III și IV la bolnavii oncologici, stadiul II cu declin continuu, boala vasculară periferică,
- Insuficiență cardiacă progresivă și cronică în stadii avansate Stadiile NYHA III și IV,
- Distrofii neuro-musculare,
- Boli pulmonare BPOC, (TB)în stadii avansate, boli neurologice(AVC, SM), insuficiență renală, insuficiență hepatică avansate, SIDA, demențe,
- Malformații congenitale grave,
- Copii sau adulți cu sechele care limitează speranța de viață rezultate în urma unor accidente sau traumatizme severe

Comunicarea cu beneficiarul și familia acestuia

Ce cuprinde
evaluarea holistică
a pacienților și
familiile lor în
contextul îngrijirii
paliative (ÎP)?

Înțelegerea holistică a beneficiarilor(văzut ca un sistem întreg (pacient și familie) pentru a putea sugera opțiunile de tratament cele mai bune,

Stabilirea ce înțelege beneficiarul despre boala lui și mecanismele de adaptare,

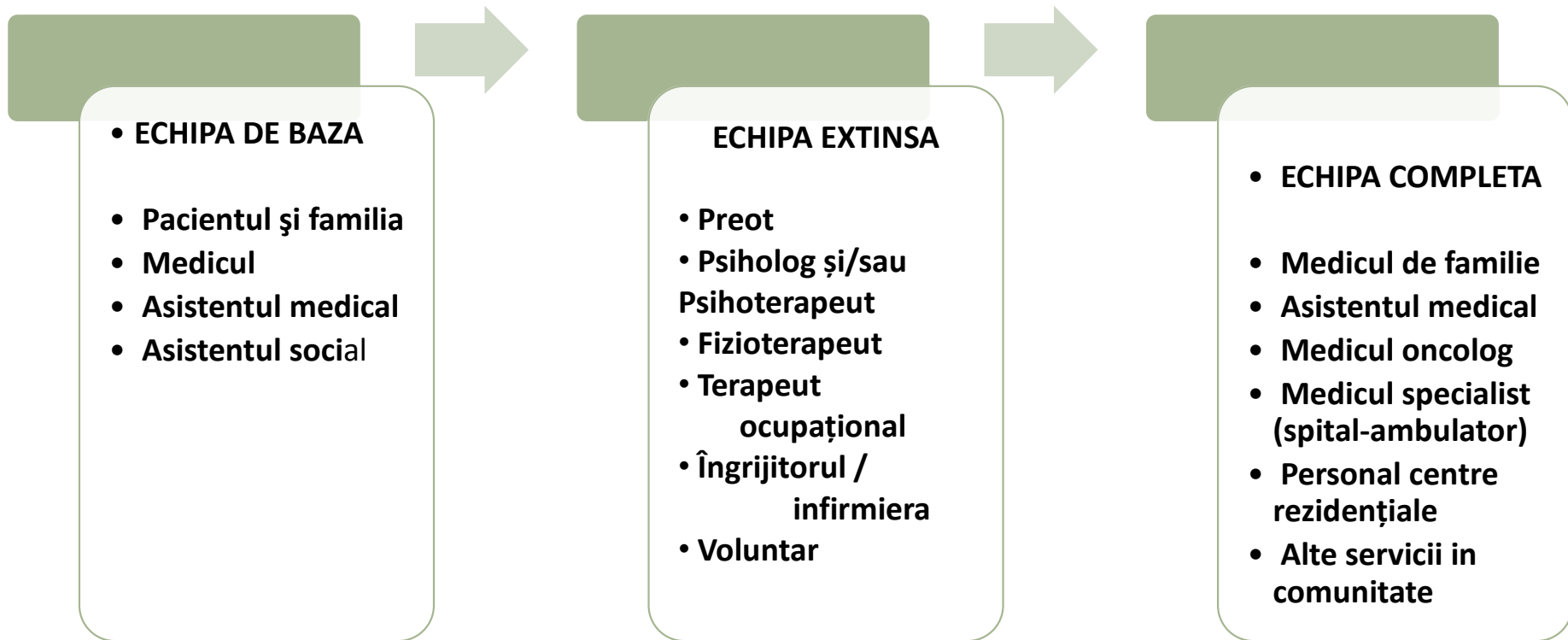
Identificarea caracteristicilor individuale și specifice ale modului în care comunică beneficiarul , dar și ale beneficiarului însuși

Constientizarea nevoii de a cunoaște toate îngrijorările baneficiarului – medicale, psihologice, sociale și spirituale

Constientizarea unicității fiecărui pacient (etnia cultura, spiritualitatea și educația)și importanței evaluării înțelegerii bolii de către pacient și familia acestuia

ECHIPA INTERDISCIPLINARĂ

Îngrijirea paliativă este o muncă de echipă, în conformitate cu standartele naționale de Îngrijiri Paliative

ROLUL MEDICULUI EI

Îngrijirea paliativă este o muncă de echipă, în conformitate cu standartele naționale de Îngrijiri Paliative

ECHIPA EXTINSA

• ECHIPA DE BAZĂ

- evaluează pacientul, completează fisa de înregistrare și elaborează planul terapeutic
- discută planul în cadrul echipei
- instruește asistentul medical și pe ceilalți membrii ai echipei pentru aplicarea planului terapeutic
- indica necesitatea consultului interdisciplinar, investigațiile complementare și internarea într-o unitate cu paturi

Atribuții organizatorice:

- asigura continuitatea îngrijirilor
- rezolvă problemele complexe de îngrijire
- cunoaște și aplică principii simple de management (timp, resurse umane, financiare)
- cunoaște și aplică principiile muncii în echipa

• ECHIPA COMPLETA

- Atribuții în comunicare: comunică planul, discută și obține acordul pacientului pentru aplicarea planului terapeutic
- comuniăa activ cu toți membrii echipei
- Asigură comunicarea cu alți specialiști implicați în îngrijirea pacientului respectiv
- Informează periodic pacientul despre evoluția și prognosticul cazului

ROLUL ASISTENTULUI MEDICAL

Atribuții de îngrijire medicală:

- evaluează nevoile de îngrijire a pacientului
- stabilește și efectuează vizite la domiciliu
- efectuează și urmărește la indicația medicului respectarea administrării medicamentelor
- semnalează prompt medicului schimbările survenite în evoluția stării pacientului
- sprijină familia în perioada de doliu

ROLUL ASISTENTULUI MEDICAL

Atribuții manageriale:

- deține rolul de lider în cadrul întâlnirilor interdisciplinare
- identifică resurse pentru asigurarea nevoilor de îngrijire
- completează fișa asistentului și alte documente prin delegare

ROLUL ASISTENTULUI MEDICAL

Atribuții în comunicare și educare:

- asigură legatura pacient – familie – medic – alți membrii ai echipei
- instruește pacientul, familia, alți asistenți sau paramedici, voluntari pentru efectuarea unor tehnici simple de îngrijire și pentru urmărirea evoluției simptomelor

ROLUL ASISTENTULUI SOCIAL(I)

- Oferă suport psiho-social pacienților și familiilor
- Ajuta pacienții să-și identifice și analizeze sentimentele și emoțiile legate de faptul că trăiesc cu o boala cronică
- Asista îngrijitorul sau membrii familiei în identificarea căilor de îmbunătățire a comunicării, date fiind stresul și constrângerile de trai alături de o persoană cu o boala cronică

Rolul asistentului social (II)

- Asigură legatura cu serviciile și agențiile din comunitate
- Asistă pacienții și aparținătorii în dobândirea drepturilor legale
- Este alături de pacient și familie în vederea rezolvării problemelor financiare, legale, testamente, directive avansate,
- Asigură consiliere axându-se pe subiecte precum:
 - Conflicte familiale
 - Temeri și anxietati legate de boala cronică
 - Modificarea rolurilor în familie

Rolul slujitorul cultelor/preotului

- Asigură suportul spiritual pentru pacient și familie
- Asigură sprijinul familiei în perioada de doliu
- Îngrijirea spirituală:
- Componentă esențială a asistenței multidisciplinare
- Personalul –centrat pe valorile și credințele pacientului și familiei
- Permisibil –dialog/reflectiv
- Acceptare –afirmativ In echipa –colaborare
- Model pentru îngrijirea spirituală/ în perioada de doliu
- Tradiția religioasa
- Cultura
- Experiența